

TRAINING COACHEN EN BEGELEIDEN

Opleidingsgids 2024 - 2025

Ben je docent of trainer en ben je op zoek naar inspiratie en handvatten om jouw begeleiding effectiever te maken?

..... dan is deze *Training Coachen en Begeleiden* vast iets voor jou.

De *Training Coachen en Begeleiden* is een praktijkgerichte opleiding voor docenten en trainers. Deze driedaagse training richt zich op de competentie begeleiden met onderwerpen als gespreksvoering, feedback en weerstand. Door deze opleiding verkrijg of verbeter je jouw coachingvaardigheden.

Startende docenten/trainers verkrijgen hiermee een mooie basis aan kennis en vaardigheden omtrent coaching om in hun opleidingspraktijk te benutten. Ervaren docenten kunnen zich via deze opleiding verder professionaliseren in de competentie begeleiden en hun vaardigheden in coaching.

De variatie in didactische werkvormen is groot en is zeker een kracht van deze opleiding. Je ervaart de werkvormen zelf, krijgt hier tips van de trainer bij en maakt de vertaalslag naar jouw eigen onderwijs. De werkwijze van activerende lessen en trainingen past bij de huidige onderwijskundige inzichten: niet passief luisteren naar een deskundige, maar actief aan de slag gaan als beste manier om de nodige competenties te verwerven.

De opleiding is opgezet vanuit vragen waarmee docenten en trainers vaak geconfronteerd worden. Het gaat om vragen als: Hoe blijf ik deelnemers motiveren? Hoe kan ik omgaan met weerstand in de groep? Hoe geef ik individuele feedback aan deelnemers? Hoe kan ik projectgroepen coachen zodat ze optimaal presteren?

Enkele reacties van deelnemers:

- *“De training Coachen en Begeleiden van Studenten kan ik iedereen aanraden die werkt met studenten. De theorie is heel duidelijk en begrijpelijk en is heel goed toepasbaar in de praktijk. Zoals ik van Lia gewend ben, was er weer genoeg variatie in werkvormen. Dat maakt dat de lesdagen enorm leuk zijn. Bovendien krijg je in de les de ruimte om op een veilige manier te oefenen met het voeren van gesprekken. Het is echt een meerwaarde om deze training te volgen.”*
- *“Duidelijke uitleg en mooie werkvormen. Goed toe te passen in de praktijk. Genoeg tijd voor eigen inbreng en delen van ervaringen en kennis.”*

In deze opleidingsgids kun je lezen hoe het curriculum en de organisatie van de training eruitziet, wat je kunt leren en hoe er getoetst wordt of je de gewenste resultaten ook daadwerkelijk hebt bereikt.

Contact

Wil je inschrijven? Dat kan via de [website](#). Wil je meer weten? Heb je vragen of opmerkingen? Neem dan contact op met: **Lia Bijkerk**

0182 – 51 92 92

l.bijkerk@edufit.nl

Inhoudsopgave

1.	Resultaat: Basiskwalificatie begeleiden (BKB).....	4
2.	Beroepsrollen, competenties en taken.....	4
3.	Curriculum.....	4
4.	Literatuur.....	5
5.	Toetsing.....	5
6.	Studiebelasting.....	6
7.	Planning.....	6
8.	Investering.....	6
9.	Beschrijving van de cursusdagen.....	7
	Bijlage 1: Leerdoelen en studiebelasting per leeractiviteit.....	11
	Bijlage 2: Testimonials van deelnemers.....	11

1. Resultaat: Basiskwalificatie begeleiden (BKB)

De *Training Coachen en Begeleiden* leidt tot de basiskwalificatie begeleiden (BKB). Je kunt tijdens een les een veilig leerklimaat scheppen en studenten of deelnemers kunt motiveren. Je kunt deelnemers positieve en kritische feedback geven op hun gedrag en groepsprocessen analyseren en beïnvloeden. Daarnaast kun je deelnemers tijdens individuele gesprekken begeleiden en coachen op resultaat en groei.

2. Beroepsrollen, competenties en taken

Tijdens de *Training Coachen en Begeleiden* werk je aan een competentie die je gebruikt bij een van de beroepsrollen van de docent/trainer. Bij deze beroepsrol kun je verschillende taken onderscheiden met betrekking tot verschillende aspecten binnen het onderwijs.

Competentie	Beroepsrol	Taken
Begeleiden	De docent/trainer als begeleider, mentor	<ul style="list-style-type: none"> • Taak 1: Communiceer open en betrokken • Taak 2: Begeleid en coach studenten / deelnemers individueel • Taak 3: Motiveer studenten / deelnemers • Taak 4: Geef betekenisvolle feedback • Taak 5: Optimaliseer groepsdynamica • Taak 6: Stimuleer tot reflectie

3. Curriculum

De opleiding is ingericht op basis van de genoemde competentie en bestaat uit een combinatie van e-learning, praktijkopdrachten en face-to-face (F2F) bijeenkomsten waarbij gewerkt wordt aan beroepstaken die je in de praktijk uitvoert.

Tabel 1 Schematische weergave van het curriculum (EV = Eigen Vaardigheid)

F2F dag	Competentie	Taak	Thema 1:	Thema 2:	Thema 3:	
Training Coachen en begeleiden						
1	Begeleiden	Begeleid en coach deelnemers individueel vanuit een open en betrokken houding	Gesprekken met deelnemers EV: Kennismakingsgesprek met accent op structuur	Communicatie EV: coachgesprek met NLP-coachmodel	Basishoudingen EV: TA-analyse van een gesprek	
2		Motiveer deelnemers en geef betekenisvolle feedback	Motiveren EV: Voortgangsgesprek met Triademodel	Feedback EV: Feedbackgesprek met Pendleton	Omgaan met weerstand EV: Oplossingsgericht gesprek	
		E-learning ongewild lastig gedrag				
3		Optimaliseer groepsdynamica en stimuleer deelnemers tot reflectie	Werken met groepen EV: Coachgesprek over eigen rol in een projectgroep	Reflecteren EV: Coachgesprek met een reflectiemodel	Leercoaching EV: Coachgesprek over een persoonlijk leerdoel	

4. Literatuur

De volgende literatuur zit bij de BDB-cursus inbegrepen:

- Starterskit coaching

Via de digitale leeromgeving ook nog andere (verdiepende) bronnen aangereikt.

Daarnaast zijn er in de leeromgeving nog losse tegels met e-learnings:

- e-learning waarbij je kennismaakt met de training en de werkwijze
- e-learning ongewenst lastig gedrag

5. Toetsing

De competentie is uitgewerkt in geconcretiseerde leerdoelen die gemeten worden met behulp van toetsen die de deelnemers tijdens de opleiding maken. De uitwerking van de toetsen staat beschreven in de toetshandleiding. Aan toetsen zijn onderwijsactiviteiten verbonden die ondersteunend zijn bij het behalen van de leerdoelen. Je moet een reële inspanning leveren om de *Training Coachen en Begeleiden* met goed gevolg af te leggen. Aanwezigheid tijdens de lesdagen is niet voldoende.

Tabel 2 Overzicht toetsvormen

Competentie	Producten voor het portfolio	
Begeleiden	Toets: Coach- of begeleidingsgesprek Reflectieverslag van een gevoerd coach- of begeleidingsgesprek	Toets: Casus groepswork Verslag of presentatie over een casus over groepswork
	Toets: MC-toets BKB 50 vragen over de body of knowledge van coachen en begeleiden	

6. Studielast

Als je mee gaat doen aan deze training, betekent dit dat je ervoor kiest een investering in tijd te maken. Wie minimaal 50 uur investeert, kan de training met goed gevolg afronden.

In het overzicht in tabel 3 is te zien hoe de totale studielast (SBU) is verdeeld over de verschillende leeractiviteiten.

Tabel 3 Overzicht studielast per competentie

Competenties en Rollen	Contact-uren	Zelfstudie	Uren	SBU-Totaal
Begeleiden De docent/trainer als begeleider	22,5	<ul style="list-style-type: none"> • Literatuur lezen / voorbereiding / leren voor body of knowledge • Praktijkopdrachten • E-learning ongewild lastig gedrag • Coach- of begeleidingsgesprek voeren • Groepsdynamisch proces analyseren 	<ul style="list-style-type: none"> • 11,5 • 4 • 2 • 5 • 5 	50

7. Planning

Voorafgaand aan deze training kun je meedoen aan de gratis kennismakingsworkshop

- 6 september 2024 Kennismakingsworkshop van 13.30 – 17.00 uur

Training Coachen en begeleiden

- Dag 11 - 16 mei 2025
- Dag 12 – 6 juni
- Dag 13 - 20 juni

De cursusedagen zijn op vrijdag van **9.30 – 17.00 uur**

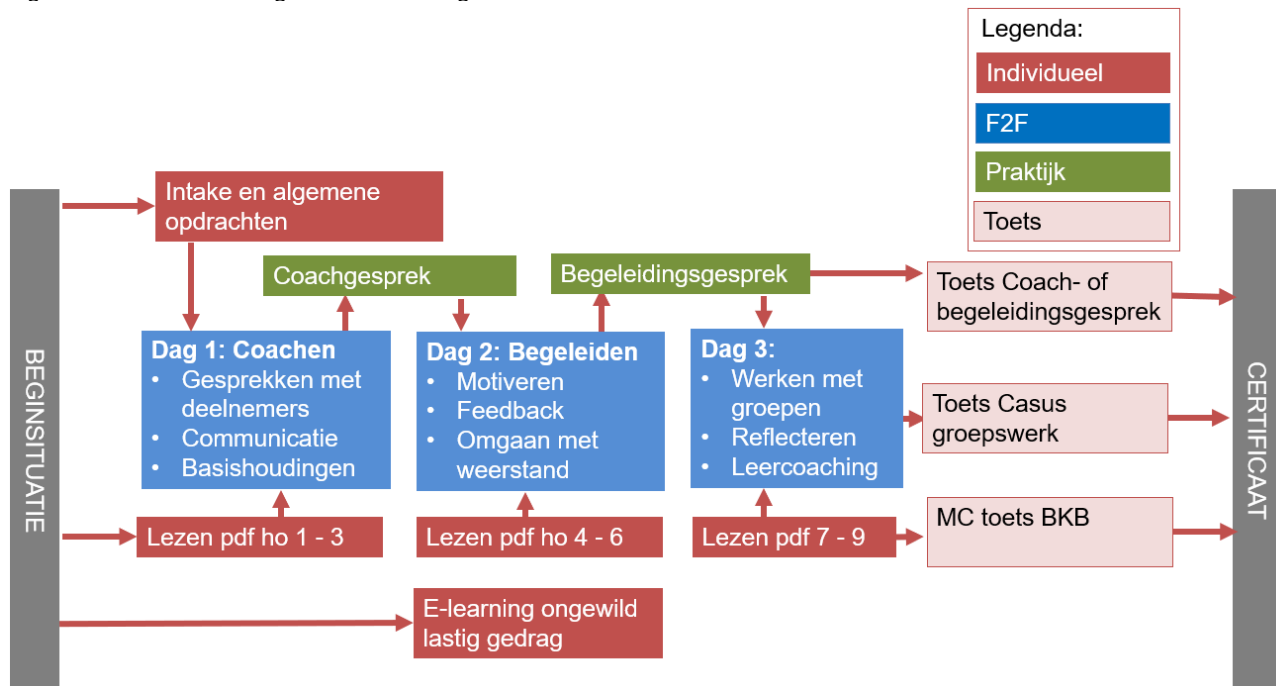
8. Investering

Je betaalt voor de Training Coachen en Begeleiden **€ 1.040,00** (inclusief 21% btw).

Volg je de training privé of via een btw-vrijgestelde organisatie (bijvoorbeeld overheid, onderwijsinstelling, zorginstelling of bank)? Dan bieden wij de voordelige mogelijkheid om de prijs zonder btw te betalen. Hiervoor berekenen wij een toeslag. De investering voor deze training bedraagt dan **€ 960,00**.

9. Beschrijving van de cursusdagen

Figuur 1: Skilltree Training Coachen en begeleiden

Dag 1

In het eerste thema wordt gekeken hoe je door een gestructureerd gesprek een individuele deelnemer kunt coachen of begeleiden. Je krijgt zicht op de verschillen tussen coachen en begeleiden en bedenkt hoe deze gesprekken met deelnemers planmatig kunnen worden ingezet in jouw organisatie. Je oefent deze structuur in een kennismakingsgesprek.

In het tweede thema gaat het over de basisprincipes van communicatie en gespreksvaardigheden. Hierbij is het belangrijk om verschillende soorten open vragen te stellen en je gebruikt hierbij de principes voor een goede communicatie. Voor een basis coachgesprek krijg je het NLP-coachmodel aangereikt. Hiermee kun je de student helpen om tijdens een gestructureerd gesprek de gewenste situatie te benoemen en daarbij te kijken naar wat de student kan helpen om daar te komen of wat hem kan tegenhouden.

Het laatste thema gaat in op de verschillende basishoudingen die je als docent kunt hebben. Als hulpmiddel om de communicatie binnen een coachgesprek te analyseren gebruiken we het model van Transactionele Analyse (TA-model).

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Maak de voorbereidende opdrachten over de training in de leeromgeving
- Lees de hoofdstukken over gestructureerde gespreksvoering, communicatie en TA-analyse
- Vul de test 'ik ben oké, jij bent oké' in

Competentie: Begeleiden

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een gestructureerd kennismakingsgesprek voeren
- een gestructureerd coachgesprek voeren met behulp van het NLP-coachmodel
- de communicatie in een coachgesprek analyseren met een TA-analyse

Programma:

- Introductie en (nadere) kennismaking
- Gesprekken met deelnemers
- Communicatie en gespreksvaardigheden
- Basishoudingen
- Afsluiting

Dag 2

Eén van de moeilijkste vragen voor docenten en trainers is, hoe je deelnemers gemotiveerd kunt krijgen en kunt houden. Als coach kun je individuele deelnemers motiveren door middel van je gespreksvoering. Je oefent met het voeren van een resultaatgericht begeleidingsgesprek met behulp van het Triademodel.

Bij het tweede thema wordt er aandacht besteed aan het geven van feedback. Je leert hoe je jouw feedback aan studenten of deelnemers het beste kunt formuleren om het leerrendement zo groot mogelijk te laten zijn. Je oefent met het voeren van een feedbackgesprek. Hierbij maken we gebruik van de methode van Pendleton.

Tijdens het laatste thema van deze cursusdag leer je diverse vormen van weerstandsgedrag te onderscheiden en – belangrijker – hoe je er mee om kunt gaan. Je hebt toch immers met (bijna) volwassenen te maken? Toch kunnen 'lastige' deelnemers het jou bijzonder moeilijk maken. In veel gevallen kunnen we lastig gedrag relatief gemakkelijk ombuigen tot productief gedrag. Je oefent met het ombuigen van weerstand door een oplossingsgericht coachgesprek te voeren.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Oefen met het voeren en analyseren van een coachgesprek
- Lees de hoofdstukken over het triademodel, feedback en weerstand
- Vul de test motiverend lesgeven in
- Volg de e-learning over ongewild lastig gedrag

Competentie: Begeleiden

Lesdoelen:

Na afloop van de cursusdag kun je...

- een begeleidingsgesprek voeren met behulp van het Triademodel
- een feedbackgesprek voeren met een individuele student of deelnemer
- weerstand herkennen en ermee omgaan met behulp van het model van conflicthantering

Programma:

- Introductie en terugblik
- Motiveren
- Feedback
- Omgaan met weerstand
- Afsluiting

Dag 3

Het eerste thema op de laatste cursusdag is 'werken met groepen'. Als een (project)groep niet goed functioneert is het goed om een analyse te maken van de processen in de groep. Je gaat een coachgesprek voeren over de samenwerking in een projectgroep. Je focust daarbij op de eigen rol in de groep en de bijdrage aan het resultaat. Na deze cursusdag ga je aan de slag met het analyseren van een casus over een groep die niet goed functioneert.

In het tweede thema staat het reflecteren centraal. Je oefent met het voeren van een coachgesprek aan de hand van een reflectiemodel. Hiermee kun je deelnemers beter inzicht geven in hun rol en acties in bepaalde situaties. Je krijgt verschillende reflectiemodellen aangereikt.

Het laatste thema van deze dag staat in het teken van leercoaching. Hierbij begeleid je de deelnemers tijdens de lessen bij het werken aan een persoonlijk leerdoel en een eigen planning. Om dit te oefenen voer je een begeleidingsgesprek over een persoonlijk leerdoel.

Een rode draad tijdens de cursusdag is het bespreken van de werkvormen met daarbij de tips van de trainer en de vertaalslag naar de eigen praktijk.

Vorbereiding:

- Oefen met het voeren en analyseren van een begeleidingsgesprek
- Lees de hoofdstukken over het werken met groepen, reflecteren en leercoaching
- Vul de testen 'Mindset' en 'Teamrollen' in

Bijlage 1: Leerdoelen en studiebelasting per leeractiviteit

Leeractiviteit	SBU	Leerdoel: De deelnemer kan...
Intake en algemene opdrachten	0,5	zichzelf voorbereiden op de start van de training
Lezen pdf hoofdstuk 1-3	2	de informatie over communicatie, coachgesprekken en basishoudingen herkennen in de praktijk
Cursusdag 1 (gesprekken met deelnemers, communicatie, basishoudingen)	7,5	<ul style="list-style-type: none"> • een gestructureerd kennismakingsgesprek voeren • een gestructureerd coachgesprek voeren met behulp van het NLP-coachmodel • de communicatie in een coachgesprek analyseren met een TA-analyse
Coachgesprek voeren in eigen praktijk	2	een coachgesprek voeren met iemand uit de eigen (onderwijs)praktijk
Lezen pdf hoofdstuk 4-6	2	de informatie over motiveren, feedback en weerstand herkennen in de praktijk
Cursusdag 2 (motiveren, feedback, omgaan met weerstand)	7,5	<ul style="list-style-type: none"> • een begeleidingsgesprek voeren met behulp van het Triademodel • een feedbackgesprek voeren met een individuele student of deelnemer • weerstand herkennen en ermee omgaan middels het model van conflicthantering
Begeleidingsgesprek voeren	2	een begeleidingsgesprek voeren met iemand uit de eigen (onderwijs)praktijk
Lezen pdf hoofdstuk 7-9	2	de informatie over werken met groepen, gedrag en reflecteren herkennen in de praktijk
Cursusdag 3 (werken met groepen, reflecteren, leercoaching)	7,5	<ul style="list-style-type: none"> • een coachgesprek voeren over samenwerking • een coachgesprek voeren aan de hand van een reflectiemodel • een coachgesprek voeren over een persoonlijk leerdoel dat richting geeft aan het essay
E-learning ongewild lastig gedrag	2	de belangrijkste kenmerken van de vijf soorten ongewild lastig gedrag benoemen
Toets coach- of begeleidingsgesprek	5	een gestructureerd coach- of begeleidingsgesprek voeren om deelnemers te helpen in hun leerproces
Toets casus groepswerk	5	Groepsdynamische processen en groepsrollen analyseren en hier adequaat op inspelen tijdens de begeleiding van groepswerk
MC-toets BKB	5	de gevraagde theoretische begrippen (jargon en didactische modellen) uitleggen, toepassen en benutten bij het leggen van dwarsverbanden
Totaal	50	

Bijlage 2: Testimonials van deelnemers

2022 – 2023

“Literatuur en onderwerpen in deze module sluiten goed aan bij de praktijk. Het oefenen op de cursusdagen is waardevol waardoor je feeling met de praktijk krijgt. Om alles onder knie te krijgen heb je vlieguren nodig, die je bewust moet inzetten. Het was voor mij verrijkend en ik heb er weer veel van geleerd.”

Anneke Delhaas

“De cursus was interessant en leerzaam, ook bij de brandweer zeer goed toepasbaar. ik heb er veel van geleerd en ga het zeker ook gebruiken in de praktijk.”

Arco Kunst

“Coachen en begeleiden, we doen het de hele dag door. Door deze training wordt je bewust van de verschillende modellen waardoor je gesprekken nog beter kunt vormgeven, zowel op werkgebied als leerzaam in je thuisituatie.”

Jacqueline Peereboom

“Zeer fijne en leerzame training in een veilige leer omgeving.”

Johan de Ridder

2021 – 2022

“De training Coachen en Begeleiden van Studenten kan ik iedereen aanraden die werkt met studenten. De theorie is heel duidelijk en begrijpelijk en is heel goed toepasbaar in de praktijk. Zoals ik van Lia gewend ben, was er weer genoeg variatie in werkvormen. Dat maakt dat de lesdagen enorm leuk zijn. Bovendien krijg je in de les de ruimte om op een veilige manier te oefenen met het voeren van gesprekken. Het is echt een meerwaarde om deze training te volgen.”

Inge Hagenauw

“De training coachen en begeleiden van studenten zat inhoudelijk goed in elkaar en er kwamen relevante onderwerpen en theorieën voorbij. Fijn dat er aandacht was voor uitgebreide kennismaking en voor de sfeer binnen de groep. Dat hielp om persoonlijke dingen te delen en draagt zeker positief bij aan ieders ontwikkeling.”

Laura Heistek

“Lia is een toptrainer! Ik vond de training helpend, een goeie combinatie van de theorie en praktijk. Fijn dat je ook de training via Zoom kon bijwonen.”

Diana Hail

2020

“Duidelijke uitleg en mooie werkvormen. Goed toe te passen in de praktijk. Genoeg tijd voor eigen inbreng en delen van ervaringen en kennis.”

Anita Leistra

“De training volledig vanuit thuis gevolgd. Dankjewel Lia voor je flexibiliteit ten aanzien van trainen in tijden van Corona. Fijn dat je het zo goed mogelijk maakt om ook online aan een training deel te nemen. ”

Susanne Scheijen

“De training biedt een prettige afwisseling in werkvormen, theorie- en praktijk. Ik heb veel geleerd om toe te kunnen passen in mijn werk.”

Hester Jansen